

**Χαρίσμα
(Charisma)
of
Virus**

Drs. K. van Berghem

Inleiding

In de tijd waarin wij leven wordt onder christenen volop gesproken over (geestes-) gaven en beschouwen velen van hen zich als charismatisch. Daarmee wordt dan bedoeld, dat ze een bijzondere geestelijke ervaring ontvangen hebben. Daar tegenover staat, dat het begrip 'charismatisch' bij veel christenen irritaties oproept vanwege de manier waarop er over gesproken wordt. Ook de houding, die daarbij soms wordt aangenomen roept weerstand op. Om die reden wordt aan de hand van Gods Woord nagegaan wat charisma(tisch) eigenlijk betekent.

Nieuwtestamentisch Overzicht Van Charismata

De titel van deze studie is Charisma of charismatisch virus. Charisma betekent genadegave. Het is een toegekende gunst, die niet verdiend kan worden. De apostel schreef over "de genade Gods, die u in Christus Jezus geschonken is," 1 Cor. 1.4. Het is charisma, dat wil zeggen, wat "ons door genade geschonken is," 1 Cor. 2.12. (We worden) "om niet gerechtvaardigd uit zijn genade (charisma), door de verlossing in Christus Jezus," Rom. 3.24. "De genade, (charisma) die God schenkt, is het eeuwige leven in Christus Jezus, onze Here," Rom. 6.23. Deze teksten geven duidelijk aan, dat ieder christen, ieder wedergeboren gelovige, dat charisma, die genadegave ontvangen heeft. Dat de ene christen het charisma wel en de andere die niet zou hebben ontvangen, is in lijnrechte tegenspraak met Gods Woord. Er bestaat geen klasse onderscheid in de gemeenschap van Gods kinderen. Alsof dit niet genoeg was, voegde de apostel eraan toe: "dat zij in elk opzicht rijk geworden zijn in Hem: in alle woord en alle kennis, gelijk het getuigenis aangaande Christus onder u bevestigd is, zodat gij ten aanzien van *geen enkele genadegave* tekort komt, terwijl gij uitziert naar de openbaring van onze Here Jezus Christus," 1 Cor. 1.5-7. Het charisma, de genadegave, is compleet. Er hoeft niets bij, nu niet en later niet. Behalve de genadegave van de verlossing, ontvangt iedere gelovige genadegaven om daarmee als goed rentmeester te dienen, 1 Petr. 4.10. Paulus schreef aan Timotheüs, dat hij het charisma, de genadegave, die hij krachtens een profetenwoord en onder handoplegging van de gezamenlijke oudsten ontvangen had, niet mocht veronachtzamen, 1 Tim. 4.14, namelijk het charisma, de gave Gods, die hij door Paulus' handoplegging ontvangen had, 2 Tim. 1.6. Op de handoplegging wordt straks nader ingegaan. Verder worden geestelijke gaven, charismata, genoemd in Rom. 12.6: profetie, dienst, onderwijs, vermaning, mededelen, leidinggeven, barmhartigheid. Er is verscheidenheid in bediening en in werking, maar het is dezelfde God, die alles in allen werkt: wijsheid, kennis, geloof, genezing, krachten, profetie, onderscheiden van geesten, tongen. Dit alles bewerkt één en dezelfde Geest, die een ieder in het bijzonder toedeelt, *gelijk Hij wil*, 1 Cor. 12.6-1, 28 en 30-31.

Voorlopige Conclusie

Uit deze schriftgedeelten volgt, dat de grote verscheidenheid aan charismata, genadegaven, door God worden gegeven aan wie Hij wil en dat ze bedoeld zijn om te dienen. Deze charismata, genadegaven, zijn geen pronkstukken, die moeten aangeven hoe geestelijk de drager er van wel is. Het zijn onverdiende gaven tot eeuwig persoonlijk heil en tot opbouw van de gemeente.

Praktische Uitwerking

Zonder enige twijfel deelt God deze genadegaven toe zoals voor elke tijd en situatie nodig is. Wat voor toen gold, geldt voor nu. Wat doet de gelovige nu met de charismata? Om te beginnen:

"En zij, de gemeente, bleven volharden bij het onderwijs der apostelen," Hand. 2.42. Het volharden in de leer van de apostelen is de praktijk van het gebod van de Here Jezus toen Hij zei, "Gij zult de Here, uw God, liefhebben met *geheel uw hart* en met, *geheel uw ziel* en met *geheel uw verstand*. Dit is het eerste en grote gebod," Matth. 22.37-38.

Het gaat om de totale mens, niet alleen verstand, gevoel en wil. Er is meer. De apostel schreef: "En hij, de God des vredes, heilige u geheel en al, en *geheel uw geest, ziel en lichaam* moge bij de komst van onze Here Jezus Christus blijken in allen dele onberispelijk bewaard te zijn," 1 Thess. 5.23. De volgorde is geest, ziel en lichaam. Vaak wordt gedacht, dat geest (pneuma) en ziel (psyche) hetzelfde zijn. Dit is een misvatting. Als geest alleen maar een ander woord voor ziel was, konden ze niet onderscheiden worden. In de Heilige Schrift worden ze wel degelijk onderscheiden: "Want het Woord Gods is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door zó diep, dat het vanéén scheidt ziel (psyche) en geest (pneuma) (...) en het schift overleggingen en gedachten des harten," Hebr. 4.12. Gods Woord is het enige instrument om geest en ziel van elkaar te (onder)scheiden en de gedachten te schiften, het kaf van het koren te scheiden. Dat kan alleen Gods Woord, daarvoor bestaat geen ander instrument. De menselijke geest is het orgaan waarmee de mens, na bekering en wedergeboorte, een levende relatie met God mag hebben. Bij geest, ziel en lichaam, staat de menselijke geest voorop. De geest stuurt de ziel aan, d.w.z. het verstand, het gevoel en de wil. Zo kan de mens "in allen dele onberispelijk bewaard worden." Als de ziel, dat is de combinatie van verstand, gevoel en wil de boventoon voert, ontstaan er problemen. Hier onderscheiden we mensen, die verstandelijk alles willen beredeneren. Bij anderen is het de wil die domineert. Bij gevoelsmensen overheerst het gevoel. Geloven is bij hen dikwijls een gevoelskwestie. Als zij iets voelen wordt dit vaak voor Gods wil aangezien: "ik voel het, de Heer zei tegen mij..." Hier functioneert het charisma, de genadegave, van geestelijke onderscheiding niet. In leer en leven behoort de christen zijn verstand, gevoel en wil te laten leiden door zijn geest, die zich aan het gezag van Gods Woord en Zijn Geest onderwerpt. De problemen in de evangelische wereld, om ons daartoe te beperken, zijn ontstaan toen de nadruk op Gods Woord naar de ervaring van de mens verschoof. Niet God, maar de mens is in het middelpunt komen te staan. Dit is het evangelie van de Tijdgeest. Dit is niet slechts een verschijnsel van deze tijd. De apostel Paulus moest de Galaten er al op aanspreken. Hij deed dat zonder omhaal en sprong bepaald niet zachtzinnig met het probleem om. Hij verbaasde zich erover, dat deze christenen zich zo spoedig tot een ander evangelie lieten afbrengen, waarvan hij zei:

"Dat is geen evangelie. Er zijn echter sommigen, die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien. Maar ook al zouden wij, of een engel uit de hemel [u] een evangelie verkondigen, afwijkend van hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt! Gelijk wij vroeger reeds gezegd hebben, zeg ik thans nog eens: indien iemand u een evangelie predikt, afwijkend van hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt! Tracht ik thans nog mensen te winnen, of God? Of zoek ik

mensen te behagen? Indien ik nog mensen trachtte te behangen, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn," Gal. 1.7-10.

Paulus verkondigde het Woord zonder aanzien des persoons, of de mensen het fijn vonden of niet, hij zei waar het op stond.

Valse Christussen, Valse Profeten

Zijn er dan mensen, die een verdraaid evangelie verkondigen? Opereren die dan in de Gemeente van Christus? De Here Jezus waarschuwde: "Wacht u voor de valse profeten, die in schapevacht tot u komen, maar van binnen zijn zij roofgierige wolven," Matth. 7.15. In schapevacht, dat is onder een andere gedaante, gecamoufleerd. Het ziet er allemaal zo goed uit. Daar moet de christen met zijn van God ontvangen charisma voor het onderscheiden van geesten, doorheen prikken. Dat is van levensbelang. Tegen het einde van Zijn bediening op aarde waarschuwde Jezus: "Ziet toe, dat niemand u verleide! Want velen zullen komen onder Mijn naam en zeggen: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden." Even later: "En vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden," Matth. 24.4, 11.

De Theologie Van De Losse Handjes

In het evangelie van Marcus 16.18 is sprake van handoplegging. Maar het is geen routine kwestie:

"Leg niemand overijld de handen op..." 1 Tim. 5.22.

Door handoplegging van Paulus ontving Timotheüs een (charismatos) gave," 1 Tim. 4.14. Binnen het kader van de gemeente: "Is er iemand bij u ziek? Laat hij de oudsten der gemeente tot zich roepen, opdat zij over hem een gebed uitspreken en hem met olie zalven in de naam des Heren," Jac. 5.14. Bij zalving met olie wordt dat verstaan door middel van handoplegging. De zieke weet wie het doet en de oudsten kennen de zieke. Maar dat is op zich niet genoeg, zie Jac. 5.15-16. Handoplegging is bijbels maar wel in een afgebakend kader. Niet iedereen kan iemand anders even de handen opleggen. Dit heeft al menigmaal tot problemen geleid. Er zijn gevallen bekend, dat mensen door handoplegging occult belast werden, zelfs als dat in de naam van Jezus gedaan wordt. Kan dat? Ja! Meer dan eens hebben we "charismatisch" puin moeten ruimen dat door losse handjes veroorzaakt was. Dat iemand geestelijk gebonden was geraakt of een bepaalde zonde overgedragen kreeg. Leg niemand overijld de handen op, luidt het Schriftwoord. De praktijk heeft geleerd, dat je je ook niet lichtvaardig de handen moet laten opleggen. Iemand, die bij een ander de handen oplegt moet daartoe de bevoegdheid hebben. Het gaat niet om een kerkelijke maar de geestelijke bevoegdheid. Zolang dat niet duidelijk is luidt het parool: handjes thuis!

Verleiding

Verleiding blijkt dus mogelijk te zijn. Als dat niet zo was, had de waarschuwing van Jezus geen zin. Nogal liefst vele predikers, valse profeten, zullen komen onder Zijn naam en zij zullen velen verleiden. Wie zijn die valse profeten? Hoe kun je die herkennen? Wie waarschuwt er voor? Waarom horen we daar nooit over? Is het niet voor deze tijd? Maar wat zei Jezus?

"Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden verleiden. Zie, Ik heb het u voorzegd." Matth. 24.24. Toe maar! Dan moet er toch een belletje gaan rinkelen.

De apostel Petrus schreef: "Toch zijn er ook valse profeten onder het volk geweest, zoals ook onder u valse leraars zullen komen, die verderfelijke ketterijen zullen doen binnensluipen ..." 2 Petr. 2.1. Daar wordt niet voor gewaarschuwd, hun leer wordt niet doorgelicht, want dat is niet positief. Maar dit heeft niets met heksenjacht te maken:

"Geliefden, vertrouwt niet iedere geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn; want vele valse profeten zijn in de wereld uitgegaan," 1 Joh. 4.1. Als dit een duidelijke apostolische waarschuwing is, waarom worden de geesten, die in de gemeente opereren niet beproefd? Het gaat toch om de volharding bij het onderwijs der apostelen!

Vandaag mag dat niet meer, maar de apostel Paulus hield niet op met waarschuwen: "Verkondig het Woord, dring er op aan, gelegen of ongelegen, wederleg, bestraf en bemoedig met alle lankmoedigheid en onderrichting. Want er komt een tijd, dat de mensen de gezonde leer niet meer zullen verdragen, maar omdat hun gehoor verwend is, naar hun eigen begeerte tal van leraars zullen bijeenhalen, dat zij hun oor van de waarheid zullen afkeren en zich naar de verdichtsels keren," 2 Tim. 4.2-4. Aan de Gemeente, die het allemaal had, schreef de apostel, "Maar ik vrees, dat misschien, zoals de slang met haar sluwheid Eva verleidde, uw gedachten van de eenvoudige en loutere toewijding aan Christus afgetrokken zullen worden. Want indien de eerste de beste een andere Jezus predikt, die wij niet hebben gepredikt, of gij een andere geest ontvangt, die gij niet hebt ontvangen, of een ander evangelie, dat gij niet hebt aangenomen, dan verdraagt gij dat zeer wel," 2 Cor. 11.3-4. Het is toch niet waar! De inhoud van deze teksten is huiveringwekkend. Waarom doet men alsof het ons niet gebeuren kan. Wie denkt dat hij niet verleid kan worden, is al voor de verleiding gevallen. De gezonde leer, dat is het "volle Evangelie," dat wil zeggen het positieve en het negatieve, zoals Jezus het verkondigde, en zoals Paulus dat deed, is niet meer van deze tijd. Het is haast onfatsoenlijk geworden. Velen zoeken predikers uit, die zeggen wat ze willen horen, niet wat ze moeten horen. Daarvoor gingen mensen naar Toronto, dat ook al weer uit de tijd is, of naar Nigeria, waar men zoekt wat ook in Lutjebroek te vinden is. God is niet aan tijd of plaats gebonden. Men is uit op sensatie, mensen willen iets meemaken, ze moeten iets voelen. De ene hype volgt op de andere, het is niet bij te houden. De prediking wordt niet (langer) getoetst. De Bijbelkennis is schrikbarend afgenomen. Het voorbeeld van de christenen van Berea is onbekend of wordt niet gevolgd. Zij onderscheidden zich gunstig van de gelovigen van Thessalonica. Waarom? Waren ze beter? Nee, ze aanvaardden het Woord niet alleen met alle bereidwilligheid maar ze gingen dagelijks de Schriften na, of datgene wat ze gehoord hadden wel klopte, Hand. 17.10-11. De prediking van niemand minder dan Paulus werd tegen het licht van de Schrift gehouden. Ze slikten niet alles voor zoete koek wat ze te horen kregen. En het Nieuwe Testament bestond nog niet eens. Vandaag heeft ervaring een eigen gezag gekregen. Door gebrek aan Schriftkennis en het gemis aan onderscheiding van geesten, worden gedachten, gevoelens en ervaringen voor Gods zegen en wil aangezien. Hoe goed ook bedoeld, dáár ligt de verleiding. Het voelt goed aan. Er wordt niet beseft, dat de vijand zich voordoet als een engel des lichts. Paulus waarschuwde de Corinthiërs voor valse predikers, die vrij toegang tot de gemeente

hadden en daar het woord voerden. Ze aarzelden zelfs niet om de apostel onderuit te halen. Wat zei Paulus met geestelijk onderscheidingsvermogen over hen? Hij zei het gewoon!

"Want zulke lieden zijn schijnapostelen, bedrieglijke arbeiders, die zich voordoen als apostelen van Christus. Geen wonder ook! Immers, de satan zelf doet zich voor als een engel des lichts. Het is dus niets bijzonders, indien ook zijn dienaren zich voordoen als dienaren der gerechtigheid; maar hun einde zal zijn naar hun werken," 2 Cor. 11.13-14. Kunt u zich de ontmaskering voorstellen in de gemeente vandaag?

In de vaderlandse polder mag over dit soort onderwerpen niet gesproken worden. De Here Jezus heeft aangekondigd, dat de misleiders nogal liefst in grote aantallen zouden komen. De apostel Paulus heeft de gelovigen gewaarschuwd, dat ze veel mensen zullen verleiden. Maar voor vandaag is dat allemaal te negatief. Deze wijdverspreide houding bergt een groot geestelijk gevaar in zich:

"Daarentegen is diens komst, (de tegenstander) naar de werking des satans met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen, en met allerlei verlokkenende ongerechtigheid, voor hen, die verloren gaan, omdat zij de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben, waardoor zij hadden kunnen behouden worden.

En daarom zendt God hun een dwaling, die bewerkt, dat zij de leugen geloven, opdat allen worden geoordeeld, die de waarheid niet geloofd hebben, maar en welgevallen hebben gehad in de ongerechtigheid," 2 Thess. 2.9-12. Stel u voor, de tegenstander, die grote wonderen en tekenen doet en dat allemaal in de naam van Jezus. Het is oogverblindend, maar het mag niet geestverblindend zijn. We mogen ons niet door wonderen laten imponeren zolang we niet zeker weten, dat het Gods wonderen zijn. Ook mogen we ons niet door grote woorden laten overbluffen als ze niet in de volmacht van Gods Woord en Zijn Geest gesproken worden. Als de zogenaamde wonderen niet uitkomen of nep blijken te zijn, moeten we niet aarzelen ze te ontmaskeren. We mogen ons ook niet laten intimideren wanneer bij twijfel tegen ons gezegd, wordt, dat we de zonde tegen de Heilige Geest bedrijven. "Maar een profeet, die overmoedig genoeg is om in mijn naam een woord te spreken, dat Ik hem niet gebod te spreken, (...) die profeet zal sterven," Deut. 18.20. De Gemeente van Christus is geen pretpark.

De Apostel Paulus – Seeker-Friendly

Het Boek Handelingen is hoogst belangrijk om te zien hoe de apostel het woord onder de mensen, Joden en heidenen, bracht. In de hoofdstukken 9 tot en met 28 komt een uitgebreid verslag voor van het hoe en wat op Paulus' zendingsreizen. In een aparte studie worden 24 voorvallen van zijn zendingswerk beschreven, zijn prediking, zijn aanpak en wat de gevolgen waren. In het licht van de hedendaagse, vooral relevante, opvattingen, deed Paulus het verkeerd. Diepdoordringend heeft in kerk en samenleving een Amerikanisering in taal en opvatting plaatsgevonden. Wijd en zijd wordt de kreet van het "positive only" gehoord. Alles moet en mag alleen maar "positief" zijn, anders schrikt het mensen af. Zo werkt het ook in vele evangelische gemeenten anders lopen de mensen weg. De boodschap moet voor alles "seeker-friendly" zijn, afgestemd op de (zoekende?) hoorder bij wie de boodschap vooral prettig moet overkomen. In Paulus' prediking is van die luchtflitsen niets te vinden.

Waar hij kwam verkondigde hij het Woord. Onder zijn prediking vielen de toehoorders in twee groepen uiteen: zij die vóór, en zij die tegen waren. Het leidde in vele gevallen tot confrontatie, zelfs tot mishandeling, gevangenis en stening. Paulus veranderde niet van strategie. Aan de zeer gecultiveerde Atheners, filosofen van naam, verkondigde hij de schepping en de onbekende God. Terwijl de Griekse beschaving op haar hoogtepunt stond sprak hij over de tijden van onwetendheid. De mensen moesten overal tot bekering komen. De onovertroffen wijsgeren kregen te horen, dat er een rechtvaardig oordeel zou komen en dat er een opstanding uit de doden zou plaatsvinden. Stuk voor stuk streek elk van deze onderwerpen tegen de haren van de illustere Atheense toehoorders in. Waar had Paulus het over? In de hoofdstukken Hand. 9 tot 28 komt "genade" (charisma) negen keer voor. Maar daarin wordt in geen enkel geval het begrip "charismatisch" zoals het vandaag alom in omloop is, aangetroffen. In al die hoofdstukken komt het woord "liefde" niet voor. De apostel maakt duidelijk, dat de mens totaal verloren is, maar dat hij volkomen behouden kan worden. Het stroperig spreken over de "liefde van God" om weerstand te voorkomen, werkt volkomen verkeerd. Iemand, die geen besef van zonde en van verlorenheid heeft, komt niet onder de indruk van Gods liefde. Waarom zou hij? Voor hem is er niets aan de hand. Blind door de zondeval beseft hij niet, dat hij een vijand van God is. Eerst moet hem duidelijk gemaakt worden: "God echter bewijst zijn liefde jegens ons, door dat Christus, toen wij nog zondaars waren, voor ons gestorven is," Rom. 5.10. Niettegenstaande het feit, dat de mens van nature vijand van God is, gaf Hij Zijn Zoon als Middelaar om de breuk tussen God en mens te herstellen. Paulus begint niet met de liefde Gods maar met de Schepping, en wijst op de tijden der onwetendheid en dat ze zich bekeren moeten omdat er een oordeel komt, en een opstanding uit de doden. De reactie van meerdere toehoorders in Athene was: "ja dat zal wel..." De Atheners wilden die boodschap niet willen horen. Vandaag is het nog net zo. De boodschap moet vooral seeker-friendly zijn. Wie vandaag waarschuwt of iets weerlegt is negatief bezig, het wordt aangezien voor de uiting van een kritische geest. Bestrafen is er al helemaal niet meer bij, dat getuigt van liefdeloosheid. De gezonde leer? Daar is alleen maar strijd over. Het moet nu gaan over gevoel en ervaring.

Virus

Virus is het Latijnse woord voor vergif. Medisch is het een volkomen onzichtbaar organisme. Het kan zich slechts binnen een levende cel ontwikkelen. Zo is het ook geestelijk. Van buitenaf dringt een vergif binnen, dat de geest van de mens infecteert. Als het al te gemakkelijk gebruikt wordt "charismatisch" geen onderbouwing in Gods Woord vindt, is het niet alleen misplaatst, het is een insluipend vergif, een virus, dat de geest van de mens besmet, waarvoor geen ander afweermiddel bestaat dan Gods Woord. Het begrip "charismatisch" wordt vaak ten onrechte gebruikt. Bij onjuist gebruik veronderstelt het, dat degene die "charismatisch" is, iets meer heeft of is, dan de gelovige, die zogenaamd niet-charismatisch is. Charismatisch krijgt een bijbels etiket en het is "in." Maar in de Bijbel komt het niet voor. Dit verschijnsel moet onder de microscoop van Gods Woord gelegd worden. Niet wat "in" is, is waar, alleen Gods Woord is waar. In het licht van Gods Woord komt het "charismatisch virus" tevoorschijn. Alle christenen zijn "charismatisch" of ze zijn helemaal geen christen! Zoals het vaak in Oud en Nieuw Testament en ook in de Kerkgeschiedenis gebeurde, moeten we zonodig ook vandaag tegen de stroom inroeien. Dode vissen drijven met de stroom mee. De

profeten dreven niet mee met de stroom, de apostelen en Gods getuigen in de kerkgeschiedenis ook niet. Daarvan zijn vele voorbeelden te geven. Tegen de stroom in gaan is geen vrolijke bezigheid. Daartegenover staat de gevaarlijke bezigheid op eigen houtje en naar eigen inzicht God te willen dienen. God laat ons niet de vrijheid Hem offers naar eigen inzicht te brengen om daarmee vreemd reukwerk op Zijn altaar te leggen: "Zo brachten zij, (de zonen van Aäron), vreemd vuur voor het aangezicht des Heren, hetgeen Hij hun niet geboden had. Toen ging er vuur uit van de Here en dit verteerde hen, zodat zij stierven voor het aangezicht des Heren," Lev. 10.1-2. Ja maar, het waren toch priesters, die voor deze taak geroepen waren? Inderdaad, maar zij konden God niet dienen op de manier, zoals zij dachten, dat het moest. Over deze bijbelgedeelten hoort men geen prediking, het is niet positief alsof het geen onlosmakelijk deel van Gods Woord uitmaakt. God dwingt zogenaamd niet. "Bij de openbaring van de Here Jezus van de hemel met de engelen zijner kracht, in vlammend vuur, als Hij straf oefent over hen, die God niet kennen en het evangelie van onze Here Jezus niet gehoorzamen," 2 Thess. 1.7-8. In plaats van gehoorzaamheid gaat het vandaag over praise en worship. Die staan vandaag hoog op de agenda. Het wordt tijd om die eens tegen het licht van Gods Woord te houden. Uit het Oude Testament vallen vele lessen te trekken. Het godsdienstige Israël wilde naar eigen inzicht God dienen. Dat pakte niet goed uit. In hun strijd tegen de vijand leden ze een grote nederlaag waarbij 4000 Israëlieten sneuvelden. Ze geloofden toch in God? Op hun manier dan wel te verstaan. Wat zouden ze doen? Ze vonden allen, dat de Ark erbij moest komen. Toen die in het legerkamp aankwam steeg er een zo'n groot gejuich (praise met of zonder muziek) op, dat de aarde dreunde. Bij de Filistijnen sloeg de schrik in de benen: wee ons! De slag werd hervat en opnieuw leed Israël de nederlaag, waar de vorige kinderspel bij was: 30.000 doden. De Ark werd buitgemaakt en de beide priesters vonden de dood. 1 Sam. 4.2-11. Waar was God nu? Toen de buitgemaakte Ark later weer naar Israël terugkwam, mocht verwacht worden, dat Israël de les nu wel geleerd zou hebben. Maar wat gebeurde er? In tegenstelling tot wat op andere plaatsen aangegeven wordt, werd de Ark *op een wagen* vervoerd, maar de opdracht luidde:

"Maar stel gij *de Levieten* over de tabernakel der getuigenis en over al zijn gerei en over al zijn toebehoren; zij *zullen de tabernakel en al zijn gerei dragen* zij zullen daarbij dienst doen en zich rondom de tabernakel legeren," Num. 1.50.

"Zij vervoerden de ark Gods op een nieuwe wagen; zij haalden haar uit het huis van Abinadab op de heuvel en Uzza en Ahio, de zonen van Abinadab, leidden de wagen met de ark Gods. (...) Maar toen ze bij de dorsvloer van Nachon kwamen, strekte Uzza zijn hand uit naar de ark Gods en greep haar, omdat de runderen uitgleden. En de toorn des Heren ontbrandde tegen Uzza en God sloeg hem daar om deze onbedachtzaamheid; hij stierf daar bij de ark Gods," 2 Sam. 6.3, 6-7.

Misschien vinden wij dit onbegrijpelijk, maar God had Zijn voorschriften over de omgang met de Ark duidelijk voorgeschreven. Ten eerste moest de Ark gedragen worden, ten tweede mochten alleen de Levieten dit doen. Dan redeneren wij, dat deze mensen met de beste bedoelingen onder bijzondere omstandigheden bezig waren. Logisch toch! God denkt daar kennelijk anders over! Wie maakt er nu uit, hoe God gediend wordt? Wij, of Godzelf? God heeft met de goede bedoelingen en bijzondere omstandigheden geen rekening gehouden. Het richtsnoer is Gods Woord, niet wat wij vinden.

"Want Mijn gedachten zijn niet uw gedachten en uw wegen zijn niet Mijn wegen, luidt het Woord des Heren," Jes. 55.9. Ja maar, zegt iemand, dat was in het Oude Testament. Dat klopt. God is toch een God van liefde... Zeker weten! Mar God is ook heilig, Engelen roepen elkaar toe: "Heilig, heilig, heilig," Jes. 6.3.

In het Nieuwe Testament is het niet anders. De schrijver van de Hebreeënbrief komt terug op een woord uit Deut. 4.24: "Want de Here, uw God, is een verterend vuur, een naijverig God," en: "Laten wij derhalve ... God vereren *op een Hem behagelijke wijze* met eerbied en ontzag, want onze God is een verterend vuur," Hebr. 12.29. (Zie Amos 5.23) Toen na Pinksteren Ananias en Safira in de kersverse Gemeente de Heilige Geest dachten te kunnen bedriegen ging het ook mis. Ze moesten hun bedrog met de dood bekopen.

"Dwaalt niet, mijn geliefde broeders. Iedere gave, die goed, en elk geschenk, dat volmaakt is, daalt van boven neder, van de Vader der lichten, bij wie geen verandering is of zweem van ommekeer," Jac. 1.17.

Bij de Uittocht uit Egypte ging Israël in de fout met het gouden kalf. God dienen? Ja, natuurlijk. Ze deden het op eigentijdse wijze, relevant, zoals de andere volken hun afgoden dienden. In de strijd tegen de Filistijnen leden ze een nederlaag. De Ark moest erbij komen, als God in hun midden was kon het niet meer gebeuren. Maar God was niet in hun midden. Hij liet zich niet opsluiten in de Ark. Hij dacht er heel anders over. Hun godsdienst was uiterlijk vertoon. Ze spanden God voor hun karretje, maar daar leent God zich niet voor.

Ernstige Misvatting

Het begrip "charismatisch" is sinds de jaren 80 van de vorige eeuw snel in het spraakgebruik ingeburgerd. Daarbij dient de vraag gesteld te worden, wat er mee bedoeld wordt. Daarover bestaat veel verwarring. In het spraakgebruik is langzamerhand de indruk ontstaan, dat er charismatische en niet-charismatische christenen zijn. Dit is een zonder meer een ernstige dwaling. Elke wedergeboren gelovige is per definitie charismatisch of hij is in het geheel geen christen.

Kernpunt

De spraakverwarring is ontstaan door de opvatting, dat een wedergeboren gelovige, *ná en los van de wedergeboorte*, in een later stadium de Geestesdoop moet ontvangen. Zo ontstaan er twee soorten christenen. De een heeft de Geestesdoop wèl, maar de andere heeft die doop niet ontvangen. Dit is bijbels onaanvaardbaar. Wie de uitleg over de Geestesdoop bij de apostel Paulus in 1 Cor. 12.12-13 naleest, komt tot een geheel andere conclusie. De Geestesdoop houdt in, dat de gelovige in het Lichaam van Christus, Zijn gemeente wordt opgenomen. Het is uitgesloten, dat iemand tot wedergeboorte komt, christen wordt, maar niet in het Lichaam van Christus, de Gemeente, wordt opgenomen. Dit leidt tot de verdere conclusie, dat uitgerekend de Heilige Geest, die de wedergeboren gelovigen in het Lichaam van Christus tot een eenheid samenvoegt, hen in twee onderscheiden groepen zou verdelen. In modern Nederlands zeggen we dan: dit is te gek voor woorden. Hier ligt de kern van het conflict tussen charismatische en niet-charismatischen. Dit onbijbelse spraakgebruik moeten we afschaffen.

Uiterlijke Kentekenen

In de omgang van christenen blijkt, dat zij, die zich charismatisch noemen, onnodig aanstoot geven aan medegelovigen, die zij als niet-charismatisch beschouwen.

Gebaren

Het verschil komt bijvoorbeeld uit door al dan niet heen- en weerwiegend de handen op te heffen. Door na het zingen luidruchtig in de handen te klappen voor de "performers" van de muziek, alsof het om een werelds concert gaat in plaats van zingen tot eer van God.

Taalgebruik

Het taalgebruik over God de Vader, Zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest is soms ongepast en oppervlakkig.

Godsbesef

In charismatische kringen schijnt men zich niet van Gods heiligheid bewust te zijn. Daar mankeert trouwens bij de andere christenen ook het een en ander aan. Gedurende Zijn omwandeling op aarde heeft de apostel Johannes de Here Jezus persoonlijk gekend. Wat gebeurde later? Tijdens zijn verblijf op het eiland Patmos verscheen de Heer aan hem. "Toen ik Hem zag, viel ik als dood voor zijn voeten," Openb. 1.17. Hoe vaak wordt dit ook niet aangetroffen in het Oude Testament. De sterfelijke mens kan een persoonlijke ontmoeting met de uitstraling van de goddelijke heerlijkheid niet aan. Het getuigt van gebrek aan besef met Wie de mens van doen heeft. Een schrijnend gebrek aan eerbied tegenover de Godheid. Wie God (enigszins) kent, zegt niet vlotjes: de Heer zei tegen mij... Soms wordt het product van eigen denken aangezien voor Gods stem. Dat kan fatale gevolgen hebben, zoals Will Baron pijnlijk heeft ervaren.¹

Muziek

Als inleiding op McCauley vragen wij: Is er ergens in het Oude Testament een aanwijzing voor de modernisering van de eredienst? Wanneer moest Israël relevant worden? Daarvoor is in al die eeuwen nooit opdracht gegeven. Moest Israël zondig met de tijd mee en geïmporteerde muziek, van heidense oorsprong introduceren? In Amos' tijd bedreef Israël weer eens godsdienst op eigen houtje. Maar God haatte hun eredienst. "Doe van Mij weg het getier van uw liederen, het getokkel van uw harpen, wil Ik niet horen," Am. 5.23. Het was allemaal aan de buitenkant, het hart was er niet bij. Hun praise was niet in overeenstemming met hun innerlijk leven. De vlag dekte de lading niet. Er was geen ootmoed, geen vreze des Heren, geen innerlijke verbrokenheid. Ja maar, dat is gereformeerd, het is niet evangelisch. Dat klopt! Wat is het dan wel? Bijbels! Israëls godsdienst van die tijd was gebakken lucht. Een Engelse predikant vertaalde het als "the guitar-crazy generation." Proberen we uit hoever we met de wereld mee kunnen? Dienen wij God zoals Hij het van ons vraagt, of willen we alleen maar relevant, seeker-friendly, zijn? Prof. Dr. William E. McCauley merkt op, dat de opmars van de charismatische beweging

¹ Baron, Will. *Misleid door de New Age*. (Hoornaar: Gideon, 1992)

grotendeels op de daarbij behorende muziek steunt. Deze muziek heeft bij vele christenen irritaties en verzet opgeroepen. De hedendaagse christelijke muziek wordt gezien als een neutraal middel om de ongelovigen te bereiken. McCauley gaf toestemming voor de overname van zijn artikel, over Contemporary Christian Music (Hedendaagse Christelijke Muziek). Deze muziek, zegt hij, is de Achilleshiel, dat wil zeggen de kwetsbare plek, van de evangelische beweging.² Daarom:

"Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden," 1 Petr. 5.8.

De apostel Paulus geeft heel wat praktische aanwijzingen:

"Het woord van Christus wone rijkelijk in u zodat gij in alle wijsheid elkander leert en terechtwijst en met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen zingende, Gode dank brengt in uw harten. En al wat gij doet met woord of werk, doet het alles in de naam des Heren Jezus, God, de Vader dankende door Hem," Col. 3.16-17.

Over psalmen merkte een "vernieuwer" eens op, dat die minstens 50 (!) jaar oud zijn en daarom nu niet meer gezongen kunnen worden... Maar Paulus geeft hier de duidelijkste principes aangaande kerkmuziek, die in het Nieuwe Testament te vinden zijn. Alle werk moet grondig in Gods Woord geworteld zijn: "Het woord van Christus wone rijkelijk in u." De wijsheid van dit Woord moet gebruikt worden om te herinneren aan – niet om te vermaken. Er moet geen sensueel appèl aan de gemeente gedaan worden, maar gezonde leer gegeven te worden. De duivel is voortdurend bezig om te infiltreren en alle facetten van de christelijke bediening te neutraliseren. Een van zijn middelen is de Contemporary Christian Music, de hedendaagse christelijke muziek. De tekst mag min of meer gewijd zijn, maar de stijl, de compositie en de presentatie worden regelrecht van de ongelovige wereld afgeleid. Hierbij komen verder de geluidsversterking, de kleding en de lichaamsbewegingen van de speler bij. De "godsdienst" van het humanisme heeft het gebruik van vleselijke middelen ingevoerd om geestelijke doelstellingen te bereiken. Muziek is niet neutraal zoals velen denken. Het heeft zijn eigen boodschap. De muziek wordt opgepikt door de zintuigen. Wat sensueel is kan gemakkelijk ontaarden. Een sensuele melodie is geschikt om de lichamelijke uitingen van menselijke liefde uit te beelden maar het is niet geschikt om goddelijke liefde te verheerlijken. Ritme is het sterkste element van de muziek, dat, los van de tekst, de aandacht voor zichzelf opeist en zowel de speler als luisteraar in een greep krijgt. Sommige rockspelers zeiden, dat de beat hen in de greep kreeg zonder dat zij zich bewust waren van de obscene gebaren, die ze bij het spelen maakten. McCauley citeert de apostel Paulus:

"Voorts, broeders, al wat waar, al wat waardig, al wat rechtvaardig is, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, al wat deugd heet en lof verdient, bedenkt dat; wat u geleerd en overgeleverd is, wat gij van mij gehoord hebt, brengt dat in toepassing en de God des vredes zal met u zijn," Phil. 4.8-9.

Dan stelt McCauley de vraag hoe ons gedachtenleven deze tekst kan weerspiegelen als we naar muziek luisteren, die zijn oorsprong in de zinnelijkheid van de vermaaksindustrie heeft. Het doet denken aan een ander woord van de apostel:

² McCauley, William E. CCM. "Achilles Heel in Word."

"En wordt niet *gelijkvormig* aan deze wereld, maar wordt hervormd door de vernieuwing van uw denken, opdat gij moogt erkennen wat de wil van God is, het goede, welgevallige en volkomene," Rom. 12.2.

Paulus zegt niet dat jullie niet *gelijkwaardig* als de wereld moeten zijn, maar dat het zelfs niet *gelijkvormig* moet zijn. Het moet er gewoon niet op lijken. Het gaat niet om een bepaalde voorkeur voor een bepaalde muzieksoort. De bediening van de christen-musicus is niet om zijn publiek (eigentijds) te vermaken. Lege emoties kunnen geen Schriftuurlijk doel dienen; Er moet met de geest maar ook met het verstand gezongen worden. Tussen oudere en jonge christenen mag geen generatiekloof bestaan. Er bestaat niet zoiets als "muziek voor jongeren," die bedoeld is een beroep te doen op en/of uitgevoerd te worden door jonge christenen. De muziek in de gemeente behoort niet op jonge of oudere mensen gericht te zijn, maar op God:

"zodat gij ... zingende, Gode dank brengt in uw harten," Col. 3.16.

Paulus: "Daarom gaat weg uit hun midden, en scheidt u af, spreekt de Here, en houdt niet vast aan het onreine," 2 Cor. 6.17. Christenen moeten tevreden zijn om als tegen-cultuur bekend te staan, op afstand van de wereld staan. Vaak proberen ze hoe dicht ze bij de wereld kunnen leven. Maar zegt Johannes:

"Wij weten, dat wij uit God zijn en de gehele wereld in het boze ligt," 1 Joh. 5.19. Aan de Efeziërs schreef Paulus, "Maar gij geheel anders, gij hebt Christus leren kennen," Ef. 4.20.

De beoefenaars van hedendaagse christelijke muziek in de gemeente gebruiken dikwijls het excuus, dat we ons aan de methodes van de ongelovigen moeten aanpassen zodat zij zich in onze gemeenten en kerken welkom voelen. Dit is een verblinde en onschriftuurlijke gedachte. Ze omhelzen de dwaling van het pragmatisme. Als het werkt is het goed. Als er onschriftuurlijke methodes gebruikt worden, wordt er aan Gods wijsheid getwijfeld. Wat men zaait zal geoogst worden. Als zinnelijkheid gezaaid wordt, zal het ook zinnelijkheid geoogst worden. Twee leiders van de Niet-Geregistreerde Unie van Kerken in Rusland geven zich rekenschap van de grote problemen, die uit de invoering van de hedendaagse christelijke muziek in hun land zullen voortvloeien. De vervolgte kerk van Rusland schreef een dringende boodschap aan de Amerikaanse kerken. Vijfendertig jaar lang hebben wij intense vervolging geleden, en nu brengt de vrijheid ons een ander groot kwaad. De schade komt van de christenen in Amerika die rockmuziek en evangelisten sturen, die door rockbands begeleid worden. Onze jonge mensen bezoeken deze samenkomsten niet omdat allen zich er toe verbonden hebben niet aan werelds vermaak deel te nemen. Het is een grote last op ons hart. Velen komen met de Bijbel in de hand en rockmuziek. We weten niet welke woorden we moeten gebruiken om er op aan te dringen hiermee op te houden. We verafschuwen alle christelijke rockmuziek, die naar ons land komt. Toen we om Christus' wil vijftien en elf jaar in de gevangenis zaten, was het ons niet toegestaan naar christelijke muziek te luisteren. Maar dag en nacht werd rockmuziek als wapen tegen ons ingezet om ons kapot te maken. Wij tolereren deze muziek niet in onze kerk, maar zij, de Amerikaanse zendelingen, huren grote stadions en infecteren onze teenagers en volwassenen met hun rockmuziek. McCauley ziet twee heel belangrijke dwalende en onbijbelse gedachten. Deze muziek geeft een verkeerd beeld over Gods karakter:

"Want zo zegt de Hoge en Verhevene, die in eeuwigheid troont en wiens naam de Heilige is: In den hoge en in het heilige woon Ik en bij de verbrijzelde

en nederige van geest, om de geest der nederigen en het hart der verbrijzelden te doen opleven,” Jes. 57.15.

Het tweede is Gods heiligheid en de noodzaak van onze ootmoed in Zijn tegenwoordigheid. Zo wil Hij aanbeden zijn:

De vierentwintig oudsten wierpen zich voor Hem neder. Heilig, heilig, heilig is de Here God, de Almachtige, die was en die is en die komt. Openb. 5.8-9.

Hoe kan deze God geprezen worden met muziek van sex, drugs en geweld? Hedendaagse christelijke muziek vernedert God door de associaties met het sensuele en zonde. Dit soort muziek maakt de zondaar duidelijk: We zijn als jij. Ongelukkig genoeg is dat ook zo, we zijn vleeselijk. Veel van de kerkmuziek van vandaag geeft een verkeerde indruk over wat de ervaring van verlossing in termen van praktisch leven betekent. Van iemand, die christen is geworden schreef Paulus:

”Het oude is voorbijgegaan, ziet het nieuwe is gekomen,” 2 Cor. 5.17.

Waarachtige bekering brengt grote veranderingen in het leven van de gelovige. Dit is een samenvatting McCauleys opsomming van de componenten van de hedendaagse christelijke muziek. Het heeft zich als een virus in de evangelische beweging verspreid. Er vaart een groot schip de haven uit. Aan boord zijn vele, vele passagiers. Ze zingen en juichen op weg naar de hemelse kust. De lucht davert van de praise-band. Er kan hen niets gebeuren. Vergis ik me, had ik niet moeten inschepen? Ik tuur, wrijf mijn ogen uit, kijk nog eens. Zou ik er niet bij willen zijn, niet meevaren naar dat hemelse land? Met schrik ontdek ik de naam van het schip op de achterboeg: Titanic!

Opwekkingsbundel

Maar zal iemand opmerken, met de Opwekkingsbundel ligt het toch anders. Het is niet de bedoeling hier veel te zeggen over deze bundel, die vaak mokkend in vele evangelische gemeenten ingang heeft gevonden. Ook die stuit op veel verzet en wekt ergernis. Er staan goede liederen in, sommigen overgenomen uit andere bundels. In dat opzicht is de bundel overbodig. In andere gevallen komen er liederen in voor, die geen of een onbijbelse onderbouwing hebben. Wat doen we met een pinksterbundel in evangelische gemeenten, waarbij het kennelijk niet opvalt, dat de teksten op een pinkster/charismatische theologie steunen, die niet in evangelische gemeenten verkondigd wordt. De predikant verkondigt het ene, maar de gemeente zingt het andere. Soms gaat het om steeds herhaalde teksten. Dat is een kwalijke zaak. Door de combinatie van (opwekkings-)muziek en de soms eindeloze herhaling van de tekst, ontstaat een sfeer, die trance-achtige trekken begint te vertonen. De gemeente zwijmelt weg. Er ontstaat een gevoel van mystiek waarin men "God ervaart." Tenminste dat wordt gedacht, want het wordt zo gevoeld. Soms wordt herhaald "Halleluja" gezongen. Maar als de tekst verder niet vermeld waarop het "Halleluja" betrekking heeft, heeft het geen betekenis. In de H. Schrift wordt geen op zichzelf staand Halleluja aangetroffen. Er staat altijd bij waar het Hallelujah betrekking op heeft. In dat geval roept het alleen een geestelijk ongezonde sfeer op.

Charismatisch

Charisma of charismatisch. Het eerste komt 128 maal voor in het Nieuwe Testament; het tweede niet één keer. Niemand heeft "charisma" vaker gebruikt dan de apostel Paulus. Het komt bij hem alleen 109 voor maar nooit in de betekenis van

"charismatisch" zoals dat vandaag overal opduikt en volkomen ingeburgerd is. Het woord heeft een andere inhoud, een andere lading gekregen. Het heeft in de omgangstaal een betekenis gekregen, die niet door de Bijbel wordt gedekt. Dit dringt binnen in het denken van gelovigen. Ze constateren, dat er in de kringen, die zich "charismatisch" noemen een levendigheid bestaat, die men in de kerken niet vindt. Er wordt gezongen, in de handen geklapt, armen opgeheven. Wat een verschil met de kerk! Vanuit de kerk wordt het met argusogen bekeken. Maar mag een christen niet blij zijn, in zijn handen klappen, de armen opheffen? Ja, waarom eigenlijk niet. Het gaat immers over de verlossing, het eeuwige heil, dat de zondaar door genade kreeg! Of is het dat toch niet helemaal?

Verkilling

Sprekend over Zijn wederkomst en de voleinding der wereld, heeft de Here Jezus gezegd:

"zal de liefde van de meesten verkillen," Matth. 24.3, 12. Het woord "verkillen" is de vertaling van het Griekse woord "psychologisch." Het heeft te maken met het gevoelsleven.

Vanwege de heersende onverschilligheid in de samenleving zijn gevoel en ervaring vandaag meer in dan ooit. De samenleving verhardt. Geweld is aan de orde van de dag. Maar mensen kunnen in zo'n klimaat niet leven. Ze hebben behoefte aan warmte, harmonie, geluk, en dat is er steeds minder. Dan gaat de mens op zoek. Voor wat gelovigen betreft zoeken ze het dan in hun geloof en in de uitingen ervan. Zoals McCauley het uitlegde, het komt vooral tot uiting in de muziek, bij uitstek een kwestie van gevoel en emotie. Met gevoel en emotie is niets mis. Het zijn eigenschappen, die door God in de mens zijn gelegd. Het komt er op aan, wat wij in ons gevoelsleven toelaten en hoe we met emoties omgaan. Waar de moderne muziek vandaan komt is duidelijk; die spreekt de moderne mens aan. Gelovigen zijn ook geen onbeschreven blad papier. Ze zijn ook kinderen van hun tijd en zijn daardoor beïnvloed. Als duidelijk is, dat bepaalde muziek niet goed is, moeten we ons niet aan de inwerking ervan blootstellen. Nog minder die in onze samenkomsten binnen laten. Daarover verscheen, helaas niet in het Nederlands, een verhelderend boekje van een voormalige worship-leader.³ Als de gelovige zich aan verkeerde invloeden blootstelt, opent hij zich voor de inwerking van een virus, dat hem infecteert. Neutrale muziek bestaat niet. Muziek werkt in op het gevoel; het doet iets met hem, ten goede of ten kwade. Onder Praktische Uitwerking (pag. 3) is het onderscheid tussen ziel en geest uitgelegd. De muziek werkt in op de ziel, op het gevoelsleven. Het dienen van God is een geestelijke aangelegenheid. Wanneer de gelovige in de juiste verhouding tot God staat, onderwerpt hij zich aan Gods Woord en laat zich leiden door Zijn Geest. Gods Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn, Rom. 8.16. De geest van de gelovige heeft een relatie met Gods Geest. Vanuit die relatie weet de gelovige hoe hij moet leven. Hij heeft daarbij de verantwoordelijkheid zijn doen en laten daarop te richten. Zijn verstand, gevoel en wil, zijn ziel, behoren onder het gezag van zijn geest te staan, die aan God en Zijn Woord onderworpen is. Met zijn verstand, gevoel en wil stuurt de mens het lichaam

³ Lucarini, Dan. *Why I left the Contemporary Christian Music Movement*. (Darlington: Evangelical Press, 2002).

aan, waarbij handen en voeten tot actie overgaan en doel vinden. Als de gelovige aan muziek wordt blootgesteld, moet hij zich afvragen of de invloed, die daarvan uitgaat in overeenstemming met Gods wil. Als dat niet het geval is, moet hij er afstand van nemen, nog des te meer, wanneer het hedendaagse christelijke muziek is, die heidense wortels heeft. Die muziek kan niet gekerstend worden. Christelijke muziek is alleen goed wanneer die voortkomt uit de geest van een gelovige, met een intieme relatie met God, Zijn Woord kent en van wie het leven met Gods Woord en Geest in harmonie zijn. Amos 5.23 gaf een scherp oordeel over muziek, die in Israël gemaakt werd. God noemde het getier. Wij hoorden eens een jonge christin zeggen, dat ze bij een praise-avond uit haar dak gegaan was. Wat betekent dit? Dat het haar dichter bij God gebracht had? Nee, ze was in haar *ziel*, haar gevoelsleven geraakt. Haar *geest* was niet verrijkt. Het gevoel ebde weg, ze kwam in grote geestelijk problemen. Sinds de opkomst van de charismatische beweging heeft een muzieksoort zijn intrede in kerk en gemeente gedaan, die geloofsgemeenschappen verdeelt. Daarbij blijkt dan ook nog eens, dat er teksten gezongen worden, die de toets van de Gods Woord niet kunnen doorstaan. Er wordt niet gezongen wat de Schrift zegt, maar hoe de tekstschrijver die interpreteert. Vanuit zijn charismatische achtergrond laat hij teksten zingen, waarvan de inhoud nooit door evangelische en reformatorische gelovigen zijn geloofd en beleden. Daarbij mag niet over het hoofd gezien worden, dat de kracht van muziek ver reikt. Het betekent tenslotte, dat mensen niet langer zingen wat ze geloven, maar geloven wat ze zingen. Als dat gebeurt, heeft het "charismatische virus" zijn slachtoffer volkomen verslagen. Een Baptisten predikant zei te huiveren voor de waarde van het "oppervlakkige gevoel" dat volgens hem in veel Opwekkingsliederen voorkomt. De armoede aan historische, bijbelse identiteit van die bundel is zo groot, dat alle voordeel er bij verbleekt. De God van Opwekking bouwt als wij aanbidden en blijft ons altijd maar liefhebben, Ik moet zingen dat ik Zijn liefde lief heb. De "gele" God van Opwekking heeft meer weg van een westerse psychotherapeut. Ik vraag me af, vervolgt hij, of de Nederlandse Opwekkings-God niet meer is dan een projectie van postmoderne beschadigde en onvervulde verlangens, dus van onze leegte." Het is geen aanval op personen, maar een weerlegging van dwaling. Als de waarschuwingen van de Here Jezus en Zijn apostelen zo duidelijk, zo vaak en zo dringend herhaald worden, smeken we de "charismatische" gelovigen zich in deze materie te verdiepen en zich af te vragen, of zij met hun, stellig goedbedoelde overtuiging, op de goede weg zijn.

Opwekking

Opwekking is een gevleugeld woord vandaag. Wat betekent het? Ontwaken uit een geestelijke lauwheid of onverschilligheid. "In ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek." Daarop kwam de reactie van de Heer der Gemeente: "Gij weet niet, dat gij zijt de ellendige en jammerlijke en arme en blinde en naakte, (Ik) raad u aan van Mij te kopen goud, dat in het vuur gelouterd is, opdat gij rijk moogt worden, en witte klederen, opdat gij die aandoet en de schande uwer naaktheid niet zichtbaar worde; en ogenzalf om uw oogleden te bestrijken, opdat gij zien moogt," Openb. 3.17-18. Het is zelfs zo erg, dat de Heer zegt:

"Zie, Ik sta aan de deur (van de Gemeente) en Ik klop..." Openb. 3.20.

Het kerkelijk leven loopt misschien op rolletjes, maar de Heer van de Gemeente staat nota bene buiten! Kerkje spelen. Daarop komt een reactie: de roep om Opwekking. Hoe? Actie, actie, actie. Nog meer programma's, cursussen, seminars, trainingen. We zijn van die bezige bijen, maar we zijn verkeerd bezig. Peter Jeffery vroeg

waarom opwekkingen uitblijven.⁴ Tot het midden van de 19^e eeuw kwamen herlevingen vrij vaak voor in Brittanje. Eifion Evans merkte op: "Tussen 1762 en 1862 waren er en minstens vijftien bijzondere opwekkingen in Wales." Sindsdien maar één. Hoezo? Bij geestelijke droogte riep de kerkeraad de gemeente tot gebed en berouw om een visitatie van de Heilige Geest. 1859 was het laatste jaar van de algemene herleving; toen verscheen ook Darwins boek over de evolutie-theorie. De kerken waren in verwarring. Er werd niet uitgezien naar Gods ingrijpen, zoals vroeger, er kwamen tot nog toe vrij onbekende evangelisatiecampagnes. Maar die geven geen antwoord op geestelijke droogte. De tweede helft van de 20^e eeuw zag vele evangelisatie-campagnes in Brittanje maar, verzucht Jeffery, bij het begin van de 21^e eeuw is het land goddelozer dan ooit. En Nederland? Bijbelse opwekking begint niet met praise en worship, niet met de handen omhoog, maar met de knieën naar beneden. Nooit kwam een bijbelse opwekking zonder voorafgaand gebed, verootmoediging en belijden van zonden. Minder kan niet. Opwekking is niet maakbaar. We mogen er om bidden.

Heer, ga uw gang, neem mij, breek mij, vul mij, zend mij.

⁴ Jeffery, Peter. *Evangelicals Then and Now*.(Darlington, England: Evangelical Press, 2004)